

ΕΙ ΕΚΠΟΜΗ

22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
1966.

Μετά τό καθιερωμένο πλέον σήμε της
έκπομπης αρχίζει ο διάλογος.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Χριστούγεννα μεθαύριο Γιάγιο μου, νά ποθμε από τώρα τά χρό-
νια τά πολλά ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

"Αν δέν πρόκειται νά συναντηθοῦμε ὡς μεθαύριο, ἤς τά ποθμε

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

καί νά πᾶνωμε ταυτόχρονα καί μιᾶ μουσική διαπίστωση.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Ξέρω τί θά μοῦ πῆς... ὅτι τό μόνο πρᾶγμα πού δέν ἔλλαξε μου
σικῆς ἐδῶ κι' ἑκατόν σαράντα χρόνια εἶναι τά κᾶλιντα.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Μωρέ μάντης εἶσαι Γιάγιο ; Αὐτό ἤθελα νά σοῦ πῶ. Κόσμος πᾶε
κι' ἔρχεται, τά χρόνια φεύγουνε καί χάνονται, μελωδίες καί
ρυθμοί ἀλλάζουνε, τά κᾶλιντα ἔμειναν ἴδια κι' ἀπαράλλακτα
μέ τά ἴδια μουσικά βργαυα ἐκτελέσεως.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Νά τί ἤθελες παημένε Δημήτρη ν' ἀλλάξῃ ; Τό τρίγωνο καί τό
τουμπελέκι ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Βρέ ἀδελφέ, δέν εἶπα ν' ἀλλάξουν ἀπόλυτα καί βεσικῶ. Πῆπως
ἔλλαξε
~~παλιό~~ τελείως ἡ κικῶρα ; Πάλι κικῶρα ἔμεινε, ἐπέκτησε ὄμο
ο ὅ ρ ἔ ἡ ὁποῖα μπαίνει σέ μιᾶ πρίζα καί ἡ παληῶ κικῶρα
της ἀθηναῖκῆς παντάδας, στά χρόνια μας ἔγινε κικῶρα ἠλεκτρι-
κή.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Δέν φαντάζομαι νά εἶχες τήν ἀξίωση νά δοῦμε καί τουμπελέκι
ἠλεκτρικῶ καί τρίγωνο ἠλεκτρικῶ καί τά παιδιᾶ νά λένε τά
κᾶλιντα μέ μικρόφωνο.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Γιατί ὄχι ; Θά μοῦ πῆς, πού θά βάζανε τήν πρίζα ; Θά βρή-
σανε τόν τρόπο νά φτιάξουνε τουμπελέκι μέ μπαταρία.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

Ὅριστε, βλέπεις τί κάνουνε ; Δανσᾶρεις μιᾶ ἰδέα, κᾶποιος
θά βρεθῇ νά τήν ἐφαρμόσῃ κι' ἐμεῖς δέν θά πάρωμε οὔτε τά δι-
καιώματα της εἰρεσιτεχνίας... ἠλεκτρικῶ τουμπελέκι μέ μπα-
ταρία.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Δέν ἀποικεῖται νά τό δοῦμε κι' αὐτό. Πῆπως φανταζότανε

ὁ πανταδῶρος τοῦ 1890 μὲ τὴν κιδαρίτσα του, ὅτι εὐτὴ ἡ κιδαρίτσα θὰ γινότανε μιά μέρα ἠλεκτρικὴ ἰ ἀπόμα δέν ἤξερε τί εἶναι τὸ ἠλεκτρικὸ φῶς...γιατὶ ἐδῶ πού τᾶ λέμε Γιόγιο μου, στὰ 1889 ὑπεγράφη τὸ Βασιλικὸ Διάταγμα περὶ ἐδρύσεως ἔργοστασίου πρὸς παραγωγὴν καὶ ποροχὴν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος εἰς τὴν ἑταιρείαν Βλάγιαλης καὶ Νάτσας.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τόσο ἐργά ἰ στὰ 1889 μόνο ἰ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάλιστα. Καὶ στὰ 1890, ἠλεκτροφωτίσθησαν τὰ Ἐνάκτορα καὶ ἡ οἰκία Πελλῆ, δηλαδὴ τὸ κτίριο τῆς σημερινῆς Ἀθηναϊκῆς Λέσχης. Τὸ ἔργοστάσιο παραγωγῆς ρεύματος βρισκότανε σ' ἓνα ξύλινο παράπηγμα ἐκεῖ ὅπου εἶναι σήμερα τὸ μπάρ Ὀρφανίδου, στὴν γωνία Πανεπιστημίου καὶ Βουλευροστίου ἢ Πιάν Σμῆτς ἢ ὅπως λεγότανε τότε Ἀγχιέσου. Ἡ μηχανὴ ἦτανε μόλις 150 πηλοβάτ καὶ ὅταν δούλευε ἐσείετο ἡ γῆ, ὅπως ἔγραφαν τότε οἱ ἔφημερίδες.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Θαντάζομαι τί χαζοὶ θὰ μαζευόντουσαν γύρω ἀπὸ τὸ ξύλινο αὐτὸ παράπηγμα νὰ κοιτάζουν τὴν μηχανὴ πού ἐδούλευε. Ἦτανε ἓνα γεγονός γιὰ τὴν μικρὴ τότε Ἀθήνα, ὁ ἠλεκτροφωτισμὸς τῆς.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅμως μεγαλύτερο ἀπόμα γεγονός ἐθεωρήθηκε ὅταν μετὰ τέσσερα χρόνια, ἠλεκτροφωτίσθηκε ἡ Σχολὴ τῶν Δοκίμων στὸν Πειραιῶ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Γιατὶ μεγαλύτερο γεγονός ἰ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διότι ἡ Σχολὴ τῶν Δοκίμων, δέν στεγαζότανε σὲ κτίριο ἀλλὰ σ' ἓνα ἱστιοφόρο τὴν περιώνυμη "Φρεγάδα" πού ναυλοχοῦσε στὸν Πειραιῶ. ἠλεκτροφωτίσθηκε λοιπὸν ἡ Φρεγάδα καὶ τὸ γεγονός αὐτὸ πού ἔγινε σ' ἐπίσημη τελετὴ μαρροστὰ στὸν βασιλέα Γεώργιο τὸν Α' τὴν Κυβέρνησι καὶ ἔλλους ἐπισήμους, ἀπασχολοῦσε τίς ἔφημερίδες ἐπὶ μιά ἐβδομάδα, τότε στὰ 1894

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καὶ κοίταξε τί σύμπτωσις Δημήτρη. Στὰ 1894 ἔχομε κι' ἓνα μουσικὸ γεγονός μεγάλης ἐπίσης σημασίας ἰ Τὴν πρώτη ρομάντζα ἀπὸ τὴν ἀδελφὴ σειρά τῶν μεταγενεστερῶν τραγουδιῶν ἰ Βλέπω στὸν Ὀυρανὸ. Τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη, ἡ ἐπιθεώρησις ἦτανε εἶδος ἔγνωστο

στην Αθήνα όπως λέει ο Γιάννης Σιδέρης στην Ιστορία του
Νεοελληνικού θεάτρου. Και ήρθε τότε στην Αθήνα ένας ισπανόλικος
μουσικός θίασος που έπαιζε μίαν επιθεώρηση, την Γκιράν Βία που
σημαίνει : Μεγάλος Δρόμος. Ε'αυτήν την επιθεώρηση υπήρχε μίε ρο-
μάντζα. Τό βλέπω στον ουρανό. οι άθηναίοι ένθουσιαστήκανε. Τά πα-
ραιάτω τά ξέρεις...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τά ξέρω βέβαια. Ένθουσιαστήκανε και έντιγράφανε τό νέο θεατρι-
κό είδος. Και τόν ίδιο έπεινο χρόνο, στά 1894 ο Πέλιος Λάμπρος,
δημοσιογράφος έγραφε τό λίγο άπ'όλα, επιθεώρηση στην όποία υπήρ-
χε αότή ή ίδια ρομάντζα : βλέπω στον ουρανό, μέ στίχους έλληγι-
κούς

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ που θά μ'ε τούς πη τώρα ο Ητουφεξιάδης :

ΗΤΟΥΦΕΞΙΑΔΗΣ (Μέ πλιόνο)

Όταν ο ναύτης
μέσ'τήν γαλήνη
θυμάτ'έκεινη
πού έχει μένει
στό έπρογιάλι
τό πατρικό του
μέ τί καημό του
ήμω της τραγουδι :

βλέπω στον ουρανό
τ'έστρο τό λαμπερό
ο ναύτης όδηγετ
τήν βάρηα του στην γη.
βόηθα τον Παναγιά
νά 'χω καλά πανιά
νά φτάσω στην στερηά
νά βρω παρηγοριά.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Έδώ όπως είναι ο έγαπητός μας ο Καπνίσσης ο Κώστας που
θά μ'ε πη τί σκέπτεται για τά παλιά τραγούδια. Έπάρχει
κώστα μου διαφορά μεταξύ των τραγουδιών παλαιών και νέας
έποχής :

ΚΑΠΝΙΣΣΗΣ ουσιβά υπάρχει βασιμή και τεραστία διαφορά. Τά τραγούδια της
παλαιής έποχής ήτανε τά περισσότερα παρμένα άπό ξένα πρότυπα

4
συνήθως επιθεωρούσε, με μία απλοϊκή μελωδία και με στίχο
ασήμαντο. Τό σύγχρονο τραγούδι παρουσιάζει ολοένα και μεγαλύ-
τερο ενδιαφέρον. Έχει γερή αρχιτεκτονική, σωστή μελωδία και
συνεπή αρμονική γραμμή. 'Ο στίχος του έπαψε να είναι απλώς
ομοιοκαταληκτικός, προσπαθεί να πη κ'έτι και πολλές φορές είναι
δ πρωταγωνιστής του τραγουδιού. Κι'έκδομη ο ρυθμός σ'αυτό, έχει
έχει μεγάλη σημασία, είναι ένα από τ'ά βασιμώτερα στοιχεία
του.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Πώς εξηγείς κώστα μου ότι πολλά τραγούδια, άφελέστατα τραγού-
δια της παλαιής έποχής έπεβλήθησαν τόσο ώστε να τραγουδιούνται
έκδομη και μετά ένα αιώνα ;

ΚΑΠΝΙΣΗΣ Εάν συνδέτης, όμολογώ ότι τό βρίσκω ένεξήγητο και μυστηριώδες
Είναι κ'έτι που κρίνεται και υποφασίζεται μόνο έπό τον πόσο.
Πιά πιθανή εξήγησι είναι ότι συνεδέθησαν με κ'ρισμένα γεγονό-
τα ή είχανε ένα στιχουργικό εύρημα ή μία μελωδία που εύκολα
μπορούσε να τραγουδηθί.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ας έπιούσωμε λοιπόν τώρα την ρομάντζα βλέπω στον ούρανό
ένορχηστρωμένη έπό τον κώστα Καπνίσση.

Β Κ Τ Β Λ Β Ι Τ Α Ι Τ Ο Β Α Β Η Η Σ Τ Ο Η Ο Υ Ρ Α Ν Ο

 ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ερατα χρόνια, είδυλλισιά. Σήμερα πιά Γιάννο μου δέν βλέ-
πομε στον ούρανό τό ήστρο τό λαμπερό. Καβαλλικέομε έναν πύ-
ραυλο και πήμε και τό ένταμόνομε.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Δηλαδή έμετες δέν πήμε. "Αλλοι πηγαίνουν για λογαριασμό μας.
'Εμετες για την έρα έεροβατούμε στην παλιά καλή έποχή.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάλι καλή έποχή. "Όλο καλή έποχή την λέμε και όμως βλέπομε
πώς δέν ήτανε και τόσο καλή έποχή.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ 'Εννοώ καλή έποχή σχετικά με την σημερινή. "Ητανε τουλάχιστον
πιο φτηνή.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πώς ήτανε πιο φτηνή ; Σήμερα δέν υπάρχουν τραγούδια που να

παραπονιούνται για την άριβεια της ζωής, ενώ τότε...

ΠΤΟΥΦΕΞΙΑΔΗΣ Πάεσ'ρο, ξέρω τί έννοεε ό κύριος Γιαννουκάκης. Τό παληό
άθηναίλιο τραγουδι : Στής άριβειας τόν παιρό...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ ~~άριβεια άριβεια άριβεια άριβεια άριβεια άριβεια~~ 'Αφού τό κατέ-
λαβε λοιπόν ό Πτουφεζιάδης, ές μ'ας τό πη :

ΠΤΟΥΦΕΞΙΑΔΗΣ (μέ πλόνο μόνο) Στής άριβ- έντε βρέ
στής άριβειας τόν παιρό (όίς)
έπαντρεύτηκα με' έγώ.
Καί μου δδ - έντε βρέ
καί μου δδσαν μιά γυναίκα (όίς)
πού τρωγε για πέντε δέκα.

"Αντρα μου - έντε βρέ
έντρα μου θέλω φουστάνι (όίς)
γύρω γύρω με γαϊτάνι
έντρα μου - έντε βρέ
έντρα μου θέλω καπέλλο (όίς)
γύρω γύρω νά 'χη βέλο.

"Αντρα μου - έντε βρέ
έντρα μου θέλω μποτίνια (όίς)
καί γοβάκια καί σπαρνίγια

(Καί συνεχίζεται στην άοχήστρα του Καπνίστη τό βδοιο μοτίβο χωρίς
διακοπή κειμένου, έτσι για λίγη έλλαγή).

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βλέπεις λοιπόν Γιαννίδη μου ότι ή άριβεια ήτανε κιό
χαρακτηριστική τότε, έως γιατί ό κόσμος κέρδιζε πολύ
λιγότερα. Γι' αυτό ό έντρας ήτανε έιφυλακτικός στόν γάμ

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Φορότανε τά έξοδα της συζύγου.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ασφαλές, τίς άξιόσεις. "Αντρα μου θέλω καπέλλο, έντρα
μου θέλω μποτίνια...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί γοβάκια καί σπαρνίγια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο Σουρηής, ό χαριτωμένος εκείνος σατυρικός χρονογράφος
στόν όποτον χρωστάμε τόσα καί τόσα από την παληά έποχή
βάσει μιá καπέλλα της έποχής νά προσπαθή νά τυλίξη έναν

γαμπρό μ'ε τήν υπόσχεσι ότι δέν θά 'χη άξιωσεis καί τοσ
λέει : Μιά μαύρη ρόμπα τοσ σπιτιοσ πρόσ τό παρόν μέ φτάνει
- κι'ένα γιά τόν περίπατο νεταξωτό φουστάνι...

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Κι'αυτό τό μεταξωτό φουστάνι ποιός ξέρει πόσα χρόνια θά τό φο-
ροσσε ή κεικομοσρα ή νύφη...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Κολή έποχή... Δέν βαρυέσαι. Συγκινητικη έποχή βέβαια, μά
δλα της ήτανε καιθούργια, φρέσκα καί ύποτυπώδη. 'Απόμη κι'ό
έρωτας... κυρίωσ ό έρωτας. Τό θηλυκό ήτανε άπροσπέλαστο κι'
έσ έχη αντίθετη γνώμη ό Σουρής.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ 'Αντίθετη γνώμη : Δηλαδή τί λέει :

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Λέει ότι πολύ ν.ρίτερα, στά 1870 δηλαδή...

Έίς τό επάνω πάτωμα τοσ οίκου μας πατόκει
έρσκειάς μελαχροινή δεκατεσσάρων χρόνων
κι'επεινη πρώτη έρχισε νά μέ καταδιώκη
όσ τουσ θά έφήσαμε μέ δύο λόγια μόνον.

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Πιράβο. Τώρα πού μου τό εζπες τό θυμάμαι. θυμάμαι μάλιστα
καί τήν συνέχεια :

Δέν εζχεν δίωσ άδελφόν καί ή 'Αρσκειάς
κι'αφόβωσ άπελάμβανα πολλές στιγμές γλυκετάσ
κι'έτρέχαμε περιχαρετάσ στοσ κήπου τās σκιās
κι'επαίξαμε πεντόβολα υπό τās άκασίεσ...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ακριβήσ. Πεντόβολα παίζανε. Δέν κίνανε τίποτε κακό. Όμωσ
έ'εσ ξαναγυρίσωμε στήν έποχή μας, τήν έποχή τοσ πρώτου ήλεκ-
τροφωτισμοσ καί της πρώτης επιθεωρήσεωσ, στο άίγο επ'όλα.
Τότε ξεχωρίζει ένα ντουέττο επό τήν επιθεώρησι επείνη, ένα
κωμικό αλοθηματικό ντουέττο - δηλαδή σήμερα μάσ φαίνεται
κωμικό - πού θέλει τόν κόπο νά τό αναφέρωμε γιατί τό τρα-
γουδήσανε γεννεές καί γεννεές :

ΓΙΑΝΝΙΑΝΗΣ Στο ζάππειο σέ πρωτόειδα - κι' ύστερα στήν πλατεία... Τό
ξέρει ό Πτουφεξιλάδης :

ΠΡΟΤΟΒΙΔΙΑΣ Αυτό δά ελειπε νά μὴν τό ξέρω. Τό τραγουδοῦσε ὁ πατέρας μου καί γλυκαινότανε...

(Μέ πλόνο μόνο)

Στό Ζάππειο σέ πρωτόειδα
κι' ὅστερα στήν πλατεία
καί στήν δεινδροστοιχία
σοῦ εἶπα σ' ἄγαπῶ

Γιατί νά λησμονήσῃς
τόν τόσον ἐρωτῆ μου
πού μέσα στήν καρδιά μου
ἔνθετ' τόσον καιρό ;

Σάν ἐνειρῶν ἀραῖον
ἐπρόβαλλες μπροστά μου
καί ἐνεφ' ἡ καρδιά μου
σάν ἐνδοσ ὑροσερῶ.

Κά τώρα πού τήν πρώτην
ζωήν μας ἐνθυμοῦμαι
κατὰκαρδα λυποῦμαι
καί κλαίω καί θρηνηῶ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὁ ἄγαπητός μου Καπνίσης θά μῆς δώσῃ κι' αὐτό τό βάλς μέ δική του ἐνορχήστρωσι, μὲ προηγουμένως θά ἤθελα νά μῆς εἰλεγε πᾶτι ἐυῶμα. Ποῦ βαδίζει ἡ σημερινή ἐλαφρά μουσική ;

ΚΑΠΝΙΣΗΣ

Αὐτό, εἶναι ἓνα δύσκολο ἐρώτημα πού συχνά μέ βάζει σέ σκέψεις. Ἡ σημερινή ἐλαφρά μουσική βρῖσκεται σέ ἀδιέξοδο δυστυχῶς, γιατί ἔχει πέσει στά χέρια τῶν ἐμπόρων πού προσπαθοῦν μέ πᾶθε τρόπο, κρίνοντας μέ ἀριθμούς τήν ποιότητα νά τήν ὀδηγήσουν σέ ἀχνάρια πού τοῦς βολεύουν, ἀδικοφοροῦντας ἐν αὐτό καταστρέφει τὰ κριτήρια τοῦ κοινοῦ καί τήν δημογλία...

ΕΚΤΕΛΕΙΤΑΙ ΤΟ ΣΤΟ ΖΑΠΠΕΙΟ ΣΕ ΠΡΟΤΟΒΙΔΑ

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

Στό Ζάππειο σέ πρωτόειδα κι' ἀπό τό Ζάππειο κι' ἔμελλε πάναμε τήν πέμπτη μας ἐκπομπή ἀγαπητοί μας φίλοι, γιά νά τήν συνεχίσουμε τήν ἐρχομένη πέμπτη πάλι τήν ἔδωκα ἔρα ἔως ὅτου μῆς βερεθῆτε.